

CYNIGION CYLLIDEBOL TERFYNOL Y PWYLLGOR GWAITH 2014/15

Mae cynigion cyllidebol terfynol y Pwyllgor Gwaith yn ymddangos yn:

- Tabl A - Strategaeth Cyllideb Refeniw y Tymor Canol;
- Tabl B - Cyllideb Refeniw 2014/15;
- Tabl C - Cyllideb Cyfalaf 2014/15;
- Tabl Ch - Dangosyddion Pwyllgor a Thrysorlys.

Mae'r manylion isod yn dilyn gofynion Rheolau Gweithdrefn y Gyllideb:-

(i) **os ydyw'r Cyngor wedi mabwysiadu strategaeth gyllidebol ac ydyw'r gyllideb flynyddol arfaethedig yn cydymffurfio gyda'r strategaeth honno, a manylion am unrhyw wahaniaethau**

Ffurfiwyd y gyllideb arfaethedig o fewn Datganiad a Strategaeth Cyllideb y Pwyllgor Gwaith a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith 16 Rhagfyr 2013. Fe'i diweddarir yn awr ar gyfer y Strategaeth Cyllideb Refeniw y Tymor Canol sy'n ymddangos yn Nhabl A.

(ii) **y Dreth Gyngor arfaethedig am y flwyddyn**

Mae'r Dreth Gyngor arfaethedig yn ffigwr o £981.41 yn ôl Band D, cynnydd o 4.5% ar 2013/14. Yn ei braesept mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru wedi cytuno ar gynnydd 2.0%. O ganlyniad i braesept y Cyngorau Tref neu Gymuned bydd y cyfanswm sy'n daladwy gan drethdalwyr yn codi 4.8%.

(iii) **trosglwyddiadau arfaethedig i'r arian wrth gefn ac ohonynt**

Nid oes unrhyw gynigion i wneud cyfraniadau i, neu ddefnyddio balansau cronfa'r Cyngor yn 2014/15.

(iv) **crynodeb o'r gwariant arfaethedig fesul gwasanaeth**

Cyflwynir manylion yn Nhabl B ar gyfer y gyllideb refeniw a gwelir manylion y gyllideb gyfalaf yn Nhabl C.

(v) **manyion am newidiadau sylweddol i gyflenwi gwasanaeth oherwydd y gyllideb**

Mae'r gyllideb yn cynnwys arbedion gwasanaeth o £6.263m. O ystyried maint yr arbedion sydd ei angen yn 2014/15 a thu hwnt, bydd disgwyliad ar draws nifer o wasanaethau bydd newidiadau i'r ffordd y'u darperir.

Amddiffynnwyd adnoddau i ysgolion yn unol â disgwyliadau Llywodraeth Cymru.

Yn ystod 2014/15, i gyflawni arbedion effeithlonrwydd ar gyfer 2014/15, 2016/17 a 2017/18, bydd angen ail-ddylunio ac ail-gyflunio pob gwasanaeth, i raddau mwy neu lai, fydd yn arwain at newid yn y ffordd darperir gwasanaethau. Gall hyn gael effaith ar y defnyddwyr gwasanaeth presennol a rhai newydd.

Cyflwynwyd gan y Cyngor dri Bwrdd Rhaglen a Strategaeth Effeithlonrwydd a fydd yn cyfrannu tuag at gyflawni targedau effeithlonrwydd corfforaethol unwaith ceir cytundeb gan y Pwyllgor Gwaith ar y cynlluniau i gwrdd â'r bwch cyllidebol a ragwelir. Bydd cyflwyno systemau newydd o ddefnyddio technoleg ac asedau gwell hefyd yn cynorthwyo'r broses yma yn ystod 2014/15.

(vi) **i ba raddau y mae'r cynigion yn gwneud lwfans ar gyfer adroddiadau Pwyllgorau**

Lluniwyd y cynigion terfynol ar ôl ymgynghori gyda'r Pwyllgorau Sgriwtini a chymeryd ystyriaeth o'u hymateb.

(vii) i ba raddau mae'r cynigion yn gwneud lwfans am waith ymgynghori a wnaed

Daw'r cynigion yn dilyn ymgynghori ar y cynigion cyllideb fel a ganlyn:-

- Pwyllgor Gwaith drwy gydol y broses cyllideb;
- Cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ym Medi 2013;
- Aelodau etholedig, drwy sesiynau gweithdai yn Nhachwedd 2013;
- Pwyllgorau Sgriwtini yn eu Cyfarfodydd Ionawr 2014;
- Fforwm Ysgolion ar 27 Ionawr 2014;
- Cynghorau Tref a Chymuned - 23 Ionawr 2014.

(viii) manylion am wahaniaethau sylweddol eraill rhwng y cynigion cychwynnol a'r rhai terfynol

Y prif wahaniaethau rhwng y cynigion cychwynnol a'r rhai terfynol yw:-

1	Gostyngiad yn y swm a roddir i amddiffyn cyllidebau Ysgolion i £172,000
2	Dileu yr arian wrth gefn arfaethedig ar gyfer diswyddo o £1m o gyllideb 2014/15
3	Gostyngiad o £250,000 yn yr arian wrth gefn ar gyfer newid demograffeg
4	Cynnydd o £181,000 yng nghyllideb a dderbynnir gan Lywodraeth Cymru drwy'r Grant Cytundeb Canlyniad
5	Cynnydd yn y gyllideb o £567,000 i gyllido diwygio lles, gan gynnwys cynyddiadau i'r gost i'r Cyngor o'r Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor
6	Y dreth gyngor i godi 4.5%, i lawr o 5%.

(ix) cynigion ar gyfer benthyca

Mae'r cynigion ar gyfer benthyca a buddsoddi yn ymddangos mewn adroddiad ar wahân gan y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau) a'r Dangosyddion Pwylllog fel yn Nhabl Ch.

(x) unrhyw faterion statudol eraill i'w penderfynu gan y Cyngor llawn

Gweler adroddiad y Pennaeth Swyddogaeth (Adnoddau).

TABL A

CYNLLUN ARIANNOL 2014/15 I 2017/18

	2014/15 £'000	2015/16 £'000	2016/17 £'000	2017/18 £'000
Cyllideb Blwyddyn Blaenorol	129,253	126,670	126,280	126,221
Chwyddiant Ysgolion ac Amddiffyniad	172	172	172	172
Cynyddiadau costau	2,866	2,432	2,380	2,325
Newidiadau demograffeg	250	500	500	500
Cyllido cyfalaf a Llog	598	171	171	171
Arfarnu Swyddi	1,300	700	700	700
Arian wrth gefn diswyddo	(1,000)	1,000	0	0
Ail-lunio Cyllideb	(975)	0	0	0
Pwysau a nodwyd	567	700	700	700
Arian wrth gefn Cyffredinol	(57)	0	0	0
Twf arall	459	500	500	500
Arbedion	(6,263)	0	0	0
Cyfraniad i'r Arian wrth gefn	(500)	0	0	0
Bwlch Cyllido	0	(6,565)	(5,182)	(5,036)
	126,670	126,280	126,221	126,253
Cyllidwyd gan				
LIC	97,158	94,714	93,267	91,849
Dreth Gyngor	29,512	30,840	32,228	33,678
	126,670	126,280	126,221	126,253

**CYNGOR SIR YNYS MÔN
CYLLIDEB REFENIW 2014/15
CYNIGION TERFYNOL Y PWYLLGOR GWAITH**

-	CYLLIDEB ARFAETHEDIG 2014/15
	£'000
Cyfadran	
Dysgu Gydol Oes (yn cynnwys ysgolion)	47,814
Gwasanaethau Cymunedol	27,508
Datblygu Cynaliadwy	19,883
Dirprwy Prif Weithredwr	12,998
Corfforaethol a Craidd Democrataidd	1,579
Cyfanswm	109,782
Cyllid Corfforaethol	
Rhyddhad Trethol Dewisol	50
Ardollau	3,219
Ariannu Cyfalaf a Llog	7,783
	11,052
Arian wrth gefn dygwyd ymlaen o 2013/14	
Arian wrth gefn Gwelliannau	190
Arian wrth gefn cost newid	41
Arian wrth gefn Tâl a Graddfeydd	450
	681
Is-gyfanswm Cyllideb Ddisymud	121,515
Pwysau:	
- Newidiadau Demograffeg	250
- Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	490
- Diwygio Lles	77
- Amddiffyniad ysgolion	172
Arian wrth gefn Arfanu Swyddi	1.300
Arian wrth gefn Corfforaethol ar gyfer chwyddiant	2,866
	5,155
Cyfanswm Cyllideb	126,670
Cyllidwyd gan:	
Cyllideb Allanol Cyfun gan Llywodraeth Cymru	96,432
Y Dreth Cyngor	29,512
Grant Cytundeb Canlyniad	726
Cyfanswm Cyllideb	126,670

DANGOSYDDION PWYLLOG A THRYSORLYS						
Rhif Dangosydd						
Fforddiadwyaeth		2012/13 Alldro	2013/14 Amcangyfrif	2014/15 Cynnig	2015/16 Cynnig	2016/17 Cynnig
1,2	Amcangyfrif o [neu wir] gymhareb costau dyled i ffrwd referniw net:					
	Cronfa'r Cyngor	5.99%	5.45%	5.88%	6.34%	6.25%
	Cyfrif Refeniw Tai	16.19%	18.55%	17.13%	15.75%	15.06%
	Cyfanswm	6.96%	6.63%	6.95%	7.29%	7.15%
3	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar y Dreth Gyngor <i>y Dreth Gyngor ar fand D</i>			£2.95	£12.99	£18.13
4	Amcangyfrifon o effaith ymylol penderfyniadau buddsoddi cyfalaf ar Renti Tai <i>ar gyfartaledd rhent wythnosol</i>			£15.70	£10.82	£11.30
Pwyll						
5	Dyled gros a'r Angen Cyllido Cyfalaf (CFR)	□	□	□	□	□
	<i>Ydy dyled allanol gros yn llai na'r CFR am y flwyddyn blaenorol ynghyd ag amcangyfrifon unrhyw gynnydd am y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd dilynol?</i>					
Gwariant Cyfalaf		£000	£000	£000	£000	£000
6,7	Amcangyfrif o [neu wir] Wariant Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	16,677	20,548	18,100	3,500	3,500
	Cyfrif Refeniw Tai	8,751	3,000	5,700	4,800	4,900
	Cyfanswm	25,428	23,548	23,800	8,300	8,400
8,9	Amcangyfrif o [neu wir] Angen Cyllido Cyfalaf					
	Cronfa'r Cyngor	81,347	86,299	92,400	90,800	89,300
	Cyfrif Refeniw Tai	25,061	24,044	23,000	22,000	21,000
	Cyfanswm	106,408	110,343	115,400	112,800	110,300
Dyled Allanol		£000	£000	£000	£000	£000
10	Terfyn Awdurdodedig : Benthycu	123,000	122,000	125,000	123,000	120,000
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
	: Cyfanswm	125,000	124,000	127,000	125,000	122,000
11	Ffin Ymarferol : Benthycu	118,000	117,000	120,000	117,000	115,000

DANGOSYDDION PWYLLOG A THRYSORLYS						
Rhif Dangosydd						
	: Ymrwymadau tymor hir eraill	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
	: Cyfanswm	120,000	119,000	122,000	119,000	117,000
12	Gwir Ddyled Allanol	96,097				
Rheoli'r Trysorlys		2012/13 Alldro	2013/14 Amcangyfrif	2014/15 Cynnig	2015/16 Cynnig	2016/17 Cynnig
13	Fod yr Awdurdod Lleol wedi mabwysiadu Cod Ymarfer Cipfa ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus.	☐	☐	☐	☐	☐
		£000	£000	£000	£000	£000
14		100%	100%	100%	100%	100%
15	Y terfyn uchaf ar raddfeydd sefydlog : (prif-swm net neilltuol)	105,000	105,000	125,000	123,000	
16	Y terfyn uchaf ar raddfeydd amrywiol: (prif-swm net neilltuol)	20,000	20,000	20,000	20,000	20,000
17	Terfyn cyfanswm y prif-symiau a fuddsoddir am gyfnodau dros 364 diwrnod:	15,000	15,000	15,000	15,000	15,000
			2014/15 terfyn uchaf		2014/15 terfyn isaf	
18	Terfyn uchaf ac isaf ar gyfer strwythur aeddfedu y benthyca graddfa sefydlog					
	• dan 12 mis		20%	0%		
	• 12 mis ac o fewn 24 mis		20%	0%		
	• 24 mis ac o fewn 5 mlynedd		50%	0%		
	• 5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd		75%	0%		
	• 10 mlynedd a thr☐osodd		100%	0%		
			dim newid	dim newid		